

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра землевпорядного проектування

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет землевпорядкування
15 травня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ТА ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ»**

Галузь знань Архітектура та будівництво
Спеціальність 193 Геодезія та землеустрій
Освітня програма Геодезія та землеустрій
Факультет землевпорядкування
Розробник: доцент, к.е.н., доцент Кустовська О.В.

Київ – 2025р.

Опис навчальної дисципліни: Здобувачі вищої освіти набувають знання, які мають значення для фундаментальної підготовки землевпорядників та економістів широкого профілю, засвоюють економічні і правові поняття, необхідні для вивчення інших землевпорядних та фінансово-економічних дисциплін і практичної діяльності в сфері економіки землекористування та інвестицій, управління земельними ресурсами, формують свій науковий і практичний світогляд, економічну і правову культурну здатність приймати правильні рішення в професійній діяльності у сфері землеустрою, ринку землі та в управлінських рішеннях. Актуальним також є встановлення площ та обчислення втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва у результаті військових дій, а також система економічних, організаційних і правових відносин з приводу землекористування та землевпорядкування, що базується на діючих законодавчих і нормативних актах, що регулюють просторове планування та організацію землекористуванням різного цільового призначення, здійснення цивільно-правових угод на ринку типів землекористування з метою одержання бажаного комерційного або соціального ефекту.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
ОС		Магістр
Спеціальність		G18 Геодезія та землеустрій
Освітня програма		Геодезія та землеустрій
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид		Обов'язкова (ОК 9)
Загальна кількість годин		90
Кількість кредитів ECTS		3
Кількість змістовних модулів		2
Форма контролю		Екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми здобуття вищої освіти		
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік підготовки	2	1
Семестр	3	2
Лекційні заняття	10год.	2год.
Практичні заняття	20год.	-
Самостійна робота	60год.	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3год.	-

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета дисципліни – вивчення теорії і практики функціонування землекористування як важливої складової сфери підприємницької діяльності, просторового планування, матеріальної і фінансової основи територіальних громад. Землекористування з однієї сторони є певною гарантією стабільності бізнесу, збереження і примноження вартості капіталу, а з іншої - фінансовою основою територіальних громад.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати задачі прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері геодезії та землеустрою.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК05. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК06. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК02. Здатність критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою та суміжних галузей знань.

СК03. Здатність ефективно застосовувати теорії, принципи та технології математики, природничих, технічних, соціальних, економічних наук при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

СК04. Здатність здійснювати пошук необхідної інформації, обирати і застосовувати сучасні методи обробки, аналізу, оцінювання та оприлюднення даних, зокрема геопросторових, та метаданих при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

СК05. Здатність обґрунтовувати і оцінювати методи обстежень, вишукувань, випробувань, діагностики, моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою.

СК06. Здатність розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямів із урахуванням технічних, економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

СК09. Здатність розробляти і застосовувати нові стратегічні підходи до вирішення проблем у сфері геодезії та землеустрою.

СК10. Здатність планувати і виконувати топографогеодезичні та землевпорядні роботи при розв'язанні завдань економіки землекористування, реалізації земельної та аграрної політики для покращення якості життя людей.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій.

ПН03. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.

ПН04. Будувати і досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі об'єктів і процесів, застосовувати їх для створення інновацій у сфері геодезії та землеустрою.

ПН06. Співпрацювати із замовниками та виконавцями робіт та послуг, готувати тендерні пропозиції в сфері геодезії та землеустрою, укласти відповідні договори.

ПН07. Обґрунтовувати вибір обладнання, технологій і процесів щодо управління виробництвом і проведення досліджень у сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузях.

ПН08. Розробляти і керувати проєктами з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою та з дотичних міждисциплінарних напрямів, з урахуванням економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів; готувати технічні завдання, заявки на фінансування проєктів, здійснювати планування робіт, планувати ресурси і керувати ними.

ПН09. Розробляти і впроваджувати заходи з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування геодезичного, картографічного та землевпорядного виробництва з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

ПН11. Виконувати комплексний аналіз і оцінювання стану об'єктів геодезії та землеустрою і оцінювати наслідки від запровадження практичних заходів.

ПН13. Виконувати обстеження, випробування, діагностику, моніторинг об'єктів геодезії та землеустрою, розробляти заходи з охорони земель та оцінювати їх наслідки.

ПН14. Критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою, дотичні міждисциплінарні проблеми.

PH15. Вміти комерціалізувати інновації у топографо-геодезичній діяльності та землеустрою при розв'язанні завдань економіки землекористування, реалізації земельної та аграрної політики.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин								
	тижн і	Денна форма				Заочна форма			
		усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль 1. Теоретико-практичні засади економіки землекористування та землевпорядкування									
Тема 1. Введення в головні економічні концепції, що стосуються землекористування. Огляд історичного розвитку та теоретичних засад раціоналізації землекористування	1-2	21	2	4	15	2	2	-	-
Тема 2. Рентний механізм формування цінності земельних ресурсів у ринковій економіці. Концепція Land Value Capture	3-4	21	2	4	15	-	-	-	-
Разом за змістовним модулем 1	4	42	4	8	30	2	-	-	-
Модуль 2. Оцінка економічної ефективності землекористування та землевпорядкування									
Тема 3. Фінансові інструменти в землекористуванні (кредитування, субсидії). Оптимізація землекористування в умовах ринкових земельних відносин	5-6	21	2	4	15	-	-	-	-

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Тема 4. Фіскальні механізми регулювання землекористування. Методика визначення втрат лісгосподарського виробництва. Визначення збитків землевласників та землекористувачів земельних ділянок, у тому числі спричинених бойовими діями	7-8	21	2	4	15	-	-	-	-
Тема 5. Методи оцінки економічної ефективності землекористування та землевпорядкування Обґрунтування управлінських рішень щодо землекористування та просторового планування	9-10	6	2	4		-	-	-	-
Разом за змістовним модулем 2		48	6	12	30	-	-	-	-
Усього годин		90	10	20	60	6	2	-	4

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Введення в головні економічні концепції, що стосуються землекористування. Огляд історичного розвитку та теоретичних засад раціоналізації землекористування	2
2	Рентний механізм формування цінності земельних ресурсів у ринковій економіці. Концепція Land Value Capture	2
3	Фінансові інструменти в землекористуванні (кредитування, субсидії). Оптимізація землекористування в умовах ринкових земельних відносин	2
4	Фіскальні механізми регулювання землекористування. Методика визначення втрат лісгосподарського виробництва. Визначення збитків землевласників та землекористувачів земельних ділянок, у тому числі спричинених бойовими діями	2
5	Методи оцінки економічної ефективності землекористування та землевпорядкування Обґрунтування управлінських рішень щодо землекористування та просторового планування	2
	Разом	10

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аудит, оцінка та управління ризиками сільськогосподарського землекористування	2
2	Вивчення та складання схем взаємодії різних чинників землекористування	2
3	Прикладний аналіз залежності продуктивності орних земель від інтенсивності їх обробітку	2
4	Підготовка проєкту рішення органу місцевого самоврядування щодо встановлення ставок земельного податку	2
5	Прикладний аналіз структури бізнес-плану сільськогосподарського підприємства та схеми його землекористування	4
5	Визначення збитків землекористувача	4
7	Економічна ефективність проєктних рішень	4
	Разом годин	20

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Порівняння схеми формування сільськогосподарського землекористування та бізнес плану розвитку підприємства	15
2	Елементи економічного механізму регулювання земельних відносин	15
3	Обчислення збитків на території сільськогосподарських земель, що підпали під охоронні зони режимоутворюючих об'єктів	15
4	Визначити економічну ефективність пропозицій у кваліфікаційній магістерській роботі	15
	Разом годин	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

Екзамен (атестаційний тест, що складається з 2 відкритих запитань – есе та 10 тестових запитань);

Модульні тести (виконання модульних контрольних робіт №1 та №2 в кінці кожного змістовного модуля);

Розрахункові та розрахунково-графічні роботи, як елемент виконання сімох практичних і чотирьох самостійних робіт;

Захист практичних робіт №№2, 3, 6, 7;

Опитування (усне та письмове) на лекційних заняттях 5-10хв. часу.

7. Методи навчання

Словесні методи – лекція, дискусія, бесіда співбесіда; Лекція служить для пояснення важкої та складної теми; її типовими ознаками є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, введення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання. Бесіда відноситься до найдавніших і найпоширеніших методів дидактичної роботи. Провідною функцією даного метода є мотиваційно-стимулююча. Бесіда - це діалог між викладачем та студентом, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати студентів на активізацію отриманих знань. Виділяють індуктивну та дедуктивну бесіду. Саме

з допомогою їх викладач активізує діяльність студентів, ставлячи їм запитання для розмірковування, розв'язання проблемної ситуації.

Практичні методи: практичні заняття. Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а служать лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань. Більшість здобувачів активніше сприймають практичні методи, ніж словесні.

Наочні методи – демонстрація (презентації та відео на лекційних заняттях та ілюстрація (на практичних) - допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки. Засоби ілюстрації (картинки, таблиці, моделі, малюнки тощо) є нерухомими, вони мають «оживати» в розповіді викладача. Не рекомендується вивішувати або виставляти засіб ілюстрації заздалегідь (на початку заняття), щоб не привернути до нього увагу студентів, щоб ілюстрація не була достроковою до того моменту, коли для викладача настане час скористатися наочним посібником.

Демонстрація (презентація) характеризується рухомістю засобу демонстрування.

- творчі, проблемно-пошукові методи спирається на самостійну, творчу пізнавальну діяльність студентів (самостійна робота студента).

- Робота з навчально-методичною літературою (у практичних роботах 5-9 опрацьовується детально з конспектуванням позицій нормативної та законодавчої бази.

- Відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані джерела).

Індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти (участь у студентському науковому гуртку Просторовий розвиток та інженерна інфраструктура території).

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання (кількість балів)
1	2	3
Модуль 1. Теоретико-практичні засади економіки землекористування та землевпорядкування		
Тема 1. Введення в головні економічні концепції, що стосуються землекористування. Огляд історичного розвитку та теоретичних засад раціоналізації землекористування		
Практична робота 1. Аудит, оцінка та управління ризиками сільськогосподарського землекористування	РН01, 03, 04, 06. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій.	20
Практична робота 2. Вивчення та складання схем взаємодії різних чинників землекористування	Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації	10
Самостійна робота 1. Порівняння схеми формування	та неоднозначних вимог. Будувати і досліджувати концептуальні, математичні і	5

сільськогосподарського землекористування та бізнес плану розвитку підприємства	комп'ютерні моделі об'єктів і процесів, застосовувати їх для створення інновацій у сфері геодезії та землеустрою. Співпрацювати із замовниками та виконавцями робіт та послуг, готувати тендерні пропозиції в сфері геодезії та землеустрою, укласти відповідні договори.	
Тема 2. Рентний механізм формування цінності земельних ресурсів у ринковій економіці. Концепція Land Value Capture		
Практична робота 3. Прикладний аналіз залежності продуктивності орних земель від інтенсивності їх обробітку	РН03, 04, 06, 07, 08. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог. Будувати і досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі об'єктів і процесів, застосовувати їх для створення інновацій у сфері геодезії та землеустрою.	20
Практична робота 4. Підготовка проєкту рішення органу місцевого самоврядування щодо встановлення ставок земельного податку	Співпрацювати із замовниками та виконавцями робіт та послуг, готувати тендерні пропозиції в сфері геодезії та землеустрою, укласти відповідні договори. Обґрунтовувати вибір обладнання, технологій і процесів щодо управління виробництвом і проведення досліджень у сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузях. Розробляти і керувати проєктами з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою та з дотичних міждисциплінарних напрямів, з урахуванням економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів; готувати технічні завдання, заявки на фінансування проєктів, здійснювати планування робіт, планувати ресурси і керувати ними.	10
Самостійна робота 2. Елементи економічного механізму регулювання земельних відносин		5
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1.		100
Модуль 2. Оцінка економічної ефективності землекористування та землепорядкування		
Тема 3. Фінансові інструменти в землекористуванні (кредитування, субсидії). Оптимізація землекористування в умовах ринкових земельних відносин		
Практична робота 5. Прикладний аналіз структури бізнес-плану сільськогосподарського підприємства та схеми його землекористування	РН09. Розробляти і впроваджувати заходи з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування геодезичного, картографічного та землепорядного виробництва з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.	20
Тема 4. Фіскальні механізми регулювання землекористування. Методика визначення втрат лісгосподарського виробництва. Визначення збитків землевласників та землекористувачів земельних ділянок, у тому числі спричинених бойовими діями		

Практична робота 6. Визначення збитків землекористувача	РН11, 13. Виконувати комплексний аналіз і оцінювання стану об'єктів геодезії та землеустрою і оцінювати наслідки від запровадження практичних заходів. Виконувати обстеження, випробування, діагностику, моніторинг об'єктів геодезії та землеустрою, розробляти заходи з охорони земель та оцінювати їх наслідки.	15
Самостійна робота 3. Обчислення збитків на території сільськогосподарських земель, що підпали під охоронні зони режимоутворюючих об'єктів		10
Тема 5. Методи оцінки економічної ефективності землекористування та землевпорядкування Обґрунтування управлінських рішень щодо землекористування та просторового планування		
Практична робота №7. Економічна ефективність проєктних рішень	РН14, 15. Критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою, дотичні міждисциплінарні проблеми. Вміти комерціалізувати інновації у топографо-геодезичній діяльності та землеустрою при розв'язанні завдань економіки землекористування, реалізації земельної та аграрної політики.	20
Самостійна робота 4. Визначити економічну ефективність пропозицій у кваліфікаційній магістерській роботі		10
Модульна контрольна робота 2.		25
Всього за модулем 2.		100
Навчальна робота	$(M1+M2)/2*0,7$	70
Залік		30
Всього за курс		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90 – 100	Відмінно
74 – 89	Добре
60 – 73	Задовільно
0 – 59	Незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика дедлайнів перескладання	щодо та	Практичні й самостійні роботи, що здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Дозволяються перескладання модулів (модульних контрольних робіт та доопрацювання практичних робіт) відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (лікарняний, участь у студентських предметних олімпіадах, наукових конкурсах, круглих столах, що проходять на рівні факультету, університету, країни). Достатнім (мінімальна оцінка) вважаємо рівень, коли здобувач вищої освіти ОС Магістр розуміє головні положення навчальної дисципліни, може поверхнево аналізувати поставлені завдання, робити певні висновки; відповідь може бути правильною але недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу дисципліни; вміє застосовувати знання під час складання бізнес-планів та схем формування землекористувань, розв'язати розрахункові завдання за алгоритмом, користуватися додатковими літературними джерелами. Високим (максимальна оцінка) вважається рівень, коли здобувач вищої освіти ОС Магістр має системні, дієві знання, виявляє творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні економічні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати завдання, самостійно здобувати і використовувати інформацію й навчальні матеріали; займається науково-дослідною роботою; творчо викладає навчальний матеріал дисципліни; розвиває свої здібності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в різних нестандартних економічних умовах.
Політика академічної доброчесності	щодо	Списування під час модульних контрольних робіт та екзамену заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Пояснюючі записки до виконання графічних (проектних) завдань, реферати повинні мати коректну текстову інформацію щодо виконання завдання практичної роботи та відповідні посилання на використані літературні джерела.
Політика відвідування	щодо	Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, участь у студентських предметних олімпіадах, наукових конкурсах, круглих столах тощо) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення:

Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України e-Learn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1930>)

Конспект лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);

Навчальні посібники:

1. Novakovska I., Kustovska O. Economics of Land-Use and Land Management, Part 1: textbook. K., 2022. 430 p.

Методичні матеріали щодо вивчення дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти:

1. Кустовська О.В. Економіка землекористування та землевпорядкування: практикум для виконання практичних робіт з дисципліни для магістрів другого року навчання зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій». К.:ТОВ «ВПК «ЦЕНТРДРУК», 2018. 160с.
2. Kustovska O. Economics of land use and land management: workshop. К.,2019. 169р.

10. Рекомендовані джерела інформації:

1. Новаковська І.О. Економіка землекористування: навч. посіб. К.: Аграр. наука, 2018. 400 с.
2. Land Management: in the conditions of advanced soil erosion [text] Textbook/ Kustovska O. V., Chumachenko A. M., Kharchuk N. S., Dubovik O. M. [by General edited by Kustovska O. V.].- Київ: ТОВ «ВПК «ЦЕНТРДРУК». 2019. 310с.
3. Бізнес-планування : навч. посіб. / Т. Г. Васильців, Я. Д. Качмарик, В. І. Блонська, Р. Л. Лупак. К., 2023. 173 с.
4. Іванілов О.С. Економіка підприємства: навчальний посібник. К.: ЦНЛ, 2019. 728с.
5. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: навчальний посібник, К.: ЦНЛ, 2019. 488с.
6. Про землеустрій: Закон України від від 22.05.2003 № 858-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/858-15>
7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель: Закон України від 17.06.2020 (Набрання чинності, відбудеться 24.07.2021.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20>
8. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII. Редакція від 01.01.2016, підстава 835-19. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
9. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 № 962-IV, Редакція від 27.06.2015, підстава 497-19. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/962-15>
10. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003 № 1378-IV. Редакція від 28.06.2015, підстава 222-19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>
11. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. Редакція від 03.04.2016, підстава 1012-19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
12. Oneshko S., Kustovska O., Yatsykovskyy B., Pashchuk L., Bulkot O., Chynchyk A. Digital transformation of public management of Ukraine's regional economy in the context of the Covid-19 pandemic: foreign experience, ukrainian realities. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 3(44), 298–307. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.44.2022.3781>
13. Verbivska L., Novikova I., Pashchuk L., Bulkot O., Kustovska O., Bannikova K. (2022) Strategies of economic development: micro, macro and mesoeconomic levels (the Ukrainian case). CALITATEA QUALITY Access to Success Vol. 24(192)/January 2023. P.352-559. <https://doi.org/10.47750/QAS/24.192.42>